

BEVARINGSFORENINGEN for Præstø og Omegn

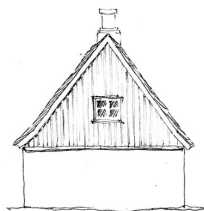

TEMANUMMER: Bindingsværk og stråtag

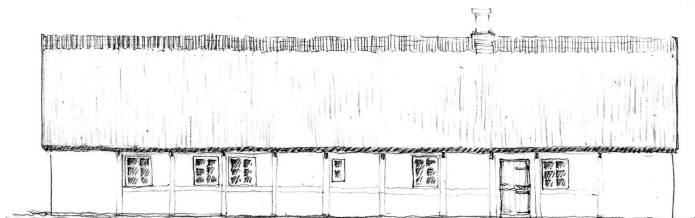

Nyhedsbrev · marts 2017

Nyhedsbrevet udgives af Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn · www.bevaring-praestø-og-omegn.dk
Ansv. redaktør: Karen Margrethe Olsen (KMO) · Torvet 13 · DK-4720 Præstø · Layout: Grafiker Sussie Jensen

VEST

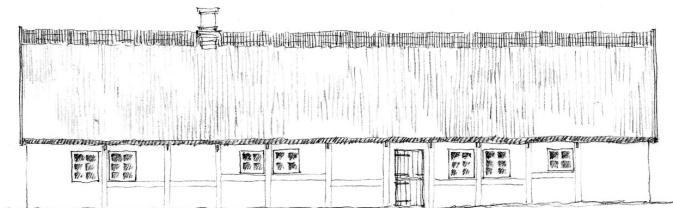

SØD

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ØST

NØRD

<NO FLELSKAPET?>

<ALPEC
<TILDRØNING >

“Man river da ikke gamle huse ned!”

I foråret 2016 blev jeg ejer af ejendommen Balle strandvej 38. Et fiskerhus fra 1777, opført i bindingsværk med lerklinede tavler og soltørrede mursten. Huset havde stået tomt i mere end 10 år. Huller i stråtaget og manglende rygning havde sat sit tydelige præg på de indvendige dele af konstruktionen, med råd og svamp til følge. Vordingborg kommune havde netop givet nedrivningstilladelse. Men det ydre bindingsværk, hvor dette ikke var erstattet af gasbeton og lecablokke, var forholdsvis sundt.

FAGLIG HJÆLP

Med hjælp fra Peter Berings tegnestue fik jeg opmålt huset og lavet en restaureringskitse. John Kunze skulle stå for repara-

tion af spær, rem og tækning. Desværre viste det sig at den øverste meter af alle spær var rådden og ikke stod til at redde.

NABOER

Medens jeg hen over sommeren og efteråret tømte huset for møbler og affald, hev gulvbrædder op og fjernede det gamle køkken, fik jeg mange velmenende råd fra naboer og andre forbipasserende. De mente alle, at jeg skulle rive det gamle I... ned og bygge et nyt hus. Det ville sikkert også være billigere, men man river da ikke gamle huse ned. Slet ikke hvis de har kulturhistorisk værdi. På Langebæk lokalhistoriske arkiv har de en fortegnelse over samtlige beboere og ejere gennem tiden,

*Ib og hans forældre foran huset.
Ib lever endnu i Langebæk og er over 90 år gammel.*

men den har jeg for tiden ikke tid til at fordybe mig i. Det må komme senere.

TILSKUD

Kommunen har alt i alt været meget forstående under hele forløbet, om end ikke så hurtige. Jeg har fået tilsagn om 50% tilskud til den udvendige restaurering, dog maksimalt 500.000,-kr.

HØJVANDE

Jeg var godt klar over, at der var risiko for oversvømmelse med den beliggenhed, huset havde. Hvad jeg ikke var klar over var, at vandet kom allerede her i år. Heldigvis stoppede det få meter fra huset. Men det er en problematik, jeg meget snart må prøve at få løst. Nå, men huset overlevede stormfloden i 1872, så det går nok.

Poul Markussen

Projekt Balle Strandvej 38 i Mern

Det var ikke uden en del overvejelser, jeg sagde ja til at påtage mig opgaven, men det var jo et spændende projekt, hvor der var brug for fantasi og talenter, så jeg greb den!

For dog at have en færdig detalje at glæde sig over, blev den venstre murede gavlfrent som det første beklædt med vejrholdbare, selvimpregnerende tujabrædder.

Næste overvejelse: Skal vi starte med nord- eller sydside?

Nordsiden havde stadig et forholdsvis tæt stråtag, så den afstivede vi og tog hul på sydsiden, den absolut ringeste. På loftet skulle der først udlægges plader, så vi ikke skulle falde igennem det delvis bortrånede loft.

Den første nye gavl tager form

Sydsiden af huset

Gamle spær nedtages

Så begyndte vi at fjerne de gamle spær fra vest mod øst.

Spærerne var voldsomt medtagne af råd og borebiller, og toppen var nærmest væk på grund af manglende vedligeholdelse gennem mange år.

Der blev bestilt nye spær i samme dimension som de oprindelige, og ja, så var det bare om at komme i gang med opsnøring og tildannelse.

Jeg har lært af en utrolig dygtig tysk tømrer, som jeg har haft ansat, at man kan arbejde lige så præcist med en el-kædesav

som med andet skærende træværktøj, så derfor er alt træ, tømmer og bjælker blevet forarbejdet næsten udelukkende med el-kædesav og økse. Tidsbesparende og tilfredsstillende.

Den første række spær blev opstillet uden problemer, men så var det også slut. De næste godt 7 meter manglede både overrem og bindingsværk, og loftbjælker var enten skåret væk eller hang nærmest i fri luft, så bjælker og loft blev understøttet. Huset falder næsten $\frac{1}{2}$ m fra vest mod øst, og det skulle respekteres for at fange de oprindelige remme i begge ender. Der blev

1. del af spærerne er færdige

fremstillet og samlet ny overrem og nyt bindingsværk i genbrugstømmer, og så var der en ny væg at køre videre på. (fotos ovenfor)

Sydside var nu endelig klar. De nye spær blev gendannet efter de gamle og sat omhyggeligt op på plads sammen med nye lægter.

Nordsiden følger stort set samme procedure. Det gamle stråtag rives af, fjernes og brændes af nede på stranden.

Vi afstiver nu hele den færdige sydside og kan gå i gang med at udskifte spærene og påbegynde den spændende proces at tilpasse og gendanne spærene til de gamle stolpetapper. (nederst til højre)

Efter at spærene er rejst og samlet med de nye fra syd, kan vi gå i gang med at høvle og oplægge nye loftbjælker (bindbjælker) oven på remmen af hensyn til bedre lofthøjde.

Jeg er heldigvis i besiddelse af en gammel, men fuldt funktionsdygtig elektrisk håndafretter, der kan klare 25 cm i bredden, så det med høvlingen gik smertefrit.

Nordsiden lægtes, og der gøres klar til rejsegilde. Min dygtige medarbejder Betina binder krans, jeg skaffer flag, og Poul Marcussen holder rejsegilde her sidst i februar måned.

Første etape er overstået. Så langt, så godt! Foreningens medlemmer er velkomne til at kikke forbi og nyde resultatet og den smukke udsigt fra havnen mod Nyord.

*Venlig hilsen
John Kunze*

Rundvisning på Beldringe gods

Tirsdag den 23. maj kl 19.00 inviterer Bevaringsforeningen til en historisk rundvisning på hovedbygningen på Beldringe gods, Hastrupvej 3, 4720 Præstø. Rundvisningen forestås af bevaringsarkitekt Peter Bering og forvalter Henning Tønnesen. Besøget er gratis, men kræver medlemskab af foreningen. Oplysning om medlemskab findes på hjemmesiden

KONTAKT BESTYRELSEN

Funktion	Navn	Adresse	Telefon	E-mail
Formand	Karen Margrethe Olsen	Torvet 13 Præstø	5599 2614	karenmargrethe@dbmail.dk
Næstformand	John Kunze	Bårsevej 23, Tappernøje	2296 3006 5596 5475	dr.kunze@mail.tele.dk
Kasserer	Niels Stoklund	Lindevej 15, Præstø	5599 3310	mail@lindevej.com
Skilte- og facaderådet	Karen Margrethe Olsen (formand)			
Skilte- og facaderådet	Anja Bille Hansen (næstformand)	Adelgade 90, Præstø	5599 2998	anjabile@yahoo.dk
Medlem	Hans Thormod Nielsen	Adelgade 85, Præstø	2991 4720	htrn@rmteknik.dk
Medlem	Mikael Forsberg	Præstø Overdr. 13, Præstø	2970 6118	forsberg068@gmail.com
Medlem	Poul Markussen	Balle Str.vej 38 Mern	2464 7024	pem@cerama.dk
Ans. redaktør af bladet	Karen Margrethe Olsen			
Præmierings-udvalget	Peter Bering			
Formand for fonden	John Kunze			
Kasserer i fonden	Peter Bering			
Koordinations-udvalget	Karen Margrethe Olsen			
Koordinations-udvalget	Hans Thormod Nielsen (formand)			
Genbrugsmaterialer "Lagerforvalter"	Hans Thormod Nielsen			
Suppleant	Per Jørgensen	Lindevej 32, Præstø	4089 2526	perlj43@gmail.com
Suppleant	Peter Bering	Kragevigvej 17, Præstø	5599 6089	pb@arkitekbering.dk
Revisor	Peter Jersild	Torvet 5, Præstø		jersild@pc.dk
Revisorsuppleant	Ralf Søgaard Mortensen	Adelgade 49 A, Præstø	5599 1407	

Husk at betale kontingent

Medlemskontingent koster 150 kr. for enkeltmedlemmer (en stemme) og 200 kr. for et husstandsmedlemsskab (to stemmer). Med denne udsendelse er der vedlagt et indbetalingskort, som foreningen håber, at du vil benytte. Husk at anføre tydelig navn og adresse på alle de af husstandens medlemmer, der dækkes af kontingentet. I 2016 havde vi desværre flere indbetalinger som vi ikke kan identificere på grund af manglende oplysninger.